

1967.

D I J E C E Z A N S K I V J E S N I K
/ OKRUŽNICE I SLUŽBENE OSAVIJESTI /
B I S K U P S K O G A O R D I N A R I J A T A U M O S T A R U

Broj: 285/67.

PCSLANICA ORDINARIJA VJERNICIMA

P r e d r a g i v j e r n i c i !

Drugi Vatikanski Sabor nazvao je nas kršćane katolike Božjim narodom.

Nije time Sabor rekao ništa novo, nego je samo ponovio i potvrdio ono, što su Apostoli davno rekli. Tako sv. Petar, prvak apostolski piše ondašnjim kršćanima: "Vi ste sada narod Božji, a nekoć niste bili njegov narod" /i Petr., 2,10/. Nisu to bili dok su se nalazili u tami neznaštva i dok ih nije bila oprala voda sv. krsta, dok se po krstu nisu učlanili u Krista i postali udovi njegova otajstvenoga tijela. Po sakramantu sv. krsta i mi smo se učlanili u Krista i postali Božji narod.

1) Dostojanstvo Božjega naroda.

Velika je to odlika i dostojanstvo, koje nam je Bog po svojoj dobroti iskazao odabirući nas za svoj narod. Po tom odabranju mi smo po riječima sv. Apostola postali novo stvorenje, od Boga smo rodjeni na život nebeske milosti postavši time dionici same Božje naravi i djeca Božja. A sve nam je to dano bez ikakve naše zaštuge, jedino i isključivo po milosti našega Gospodina i Otkupitelja Isusa Krista.

Na veliko nas je dostojanstvo Bog podigao učinivši nas svojom djecom i svojim narodom. To je dostojanstvo daleko veće i uzvišenije nego ikakvo čisto ljudsko i zemaljsko dostojanstvo.

2) Dostojanstvo nameće odgovornost i dužnost odgovarajućeg životnog vladanja .

Uporedo s tim velikim i uzvišenim dostojanstvom postala je i veća naša odgovornost i dužnost da to veliko dostojanstvo brižno čuvamo i visoko cijenimo. I za nas vrijedi riječ pape Leona Velikoga, koji je još prije 1500 godina pisao tadašnjim kršćanima: "Sjeti se, kršćanine, svoga dostojanstva, pa kad si jednom postao dionik Božje naravi, nemoj se nedostojno vladati i time padati natrag u negdašnju niskost, nego drži na umu, kakve si Glave i kakvog tijela postao udom".

3) Što Bog traži i očekuje od svoga naroda?

Na to nam pitanje odgovara Sv. Pismo, koje kaže da nas je Krist "otkupio od naših grijeha svojom krvlju i učinio nas kraljevstvom i svećenicima Bogu i svojemu Ocu"/Ctkr.,1,6/, i dalje nam kaže: "Dopustite da se od vas kao živoga kamenja sagradi duhovna kuća za sveto svećeništvo, za prinašanje duhovnih i Bogu ugodnih žrtava po Isusu Kristu /1 Petr.,2,5/.

a) Božji narod - narod molitve.

Jasno je, koje su to žrtve Bogu ugodne, koje se od nas traže. U prvom redu to je sveta molitva, kojom Boga slavimo, njemu zahvaljujemo, i od njega nove milosti ištemo. Božji narod mora biti narod molitve. Mi smo zato od Boga odabrani, da molitvom pjevamo njegovu hvalu. Stoga pravi kršćanin ne počinje niti dovršuje dana bez molitve. Ne sjeda za jelo niti ustaje od stola bez molitve. U svim svojim poteškoćama i napastima on u molitvi traži pomoć i jakost. Posebno je Bogu draga zajednička molitva. "Gdje se dvojica ili trojica sastanu u moje ime, tamo sam ja", veli Isus/Mt.,10.20/. Stoga ne može se dovoljno prepričati zajednička obiteljska molitva. „Gdje se u obitelji zajednički moli, u toj obitelji prebiva Duh Božji i ta će obitelj ostati vjerna Bogu. Gdje nema zajedničke obiteljske molitve, tamo nema ni pravoga kršćanskoga duha i života.

b) Božji narod - prinosi žrtvu.

Osim molitve očekuje Bog od nas i druge sebi ugodne žrtve. Bog hoće da mu prinosimo svoj rad, svoje brige i tjeskobe, svoje patnje i boli, sve svoje križeve, bez kojih nije nijedan dan. Prikazujmo stoga odmah izjutra svaki dan sav svoj dnevni posao, sve svoje misli i djela i patnje na slavu Presvetoga Srca Isusova rijećima: Sve za Tebe, Presveto Srce Isusovo! Tako će čitav naš dan i čitav naš život biti Bogu posvećen, bit će trajna molitva i žrtva.

Ali od svih žrtava Bogu je neizmjerno najugodnija nekrvna žrtva svete mise. To je zajednička žrtva cijele Crkve, koju svi kršćani zajedno sa Isusom preko ruku posvećenoga svećenika Bogu prikazuju. To je ista žrtva s onom na Kalvariji, samo što je ona bila krvna žrtva, a na oltaru se ona ponavlja nekrvnim načinom. Svaka sveta misa daje Bogu neizmjernu hvalu i zahvalu, više nego što bi mogli učiniti svi andjeli i sveci skupa kroz svu vječnost. Moramo stoga imati visoko mišljenje o vrijednosti sv. mise, nju cijeniti i do nje mnogo držati. Kad možemo, i radnim danom sudjelujmo kod svete mise, a nedjeljom i svetkovinama to je naša stroga dužnost, ukoliko nismo teškim razlogom spriječeni. Ne sudjeluje pravo kod svete mise tko je samo promatra kao nijem š gledalac, ili moli samo svoje posebne molitve. Treba misu zajedno sa svećenikom Bogu prikazivati. Jer svaki kršćanin po svetom krštenju postaje i sam dionikom Kristova svećeništva, da može zajedno sa zaredjenim svećenikom prikazivati Bogu najuzvišeniju žrtvu svete mise.

Ali glavni prinositelj svete mise jest i ostaje sam Krist Gospodin. On je glavni svećenik, a ujedno i žrtva u svetoj misi. Najveći plod od svete mise imat ćemo, ako se pobožno sjedinimo sa Isusom kao svećenikom i žrtvom, pa zajedno s njime nebeskom Ocu prikazujemo i sebe kao žrtvu Bogu, spremni za slavu Božju dati ~~sve~~ svoje, pa i isti život.

c) Božji narod - misli na vječnost i u brizi za ovozemni život.

Božji narod ostvaruje i predstavlja Božje kraljevstvo na zemlji. On se ravna po onim Kristovim riječima: "Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu"/Mt.,6,35/. Možda nikad prije nije bilo potrebno koliko danas naglasiti važnost ove riječi. Svijet je kao nikad prije upravo zagreznuo u zemaljska dobra. Što udobniji život, kao da je to postala glavna svrha današnjega čovjeka. Imati dobru plaću, a što manje raditi, imati lijep stan i namještaj, radio, televizor, pa i auto, odati se uživanju i luksuzu; to epikurejsko načelo usvojili su danas mnogi. Ni govora o svladavanju samoga sebe i o žrtvama. Tko te pita za moralni zakon i poštenje?! Glavno je da se dobro snadješ, pa makar i nepoštenim načinom i da sebi obezbijediš lagodan život i uživanje. A Isus nam dovikuje: "Što koristi čovjeku, ako dobije cijeli svijet, a izgubi svoju dušu?"/Mt.,16,26/.

Istina, ne brani evandjeoski zakon da se brinemo i za zemaljska dobra. To nam je i dužnost. Ali u toj brizi za zemaljska dobra mora nas voditi kršćanska razboritost. To znači, ne smijemo zemaljskim i prolaznim dobrima žrtvovati vječna i neprolazna dobra.

d) Božji narod - kraljevstvo milosti i ljubavi Božje.

Naša prva i najveća briga mora biti da u nama uvijek vlada milost i ljubav Božja. Jer samo smo po tome djeca Božja "sugradjani svetih i ukućani Božji"/Ef.,2,19/. A sa milošću i ljubavlju Božjom nespojiv je grijeh. Medju nama kršćanima ne bi dakle nipošto smjelo biti ni psovača, ni pijanica, ni bluđnika, ni nasilnika, ni otimača, jer sve te opačine uništavaju u nama život milosti i ljubavi Božje. Tako bi onda u nama stvarno vladao Bog i kraljevstvo Božje.

e) Božji narod - apostol kraljevstva Božjega na zemlji.

I kad bismo kraljevstvo Božje nosili u svome srcu, onda bismo ga mogli donijeti i drugima, što je naša apostolska dužnost, koju smo svi primili u sakramentu svete potvrde ili krizme. Svi, koji smo dionici kraljevstva Božjega i koji ga nosimo u svome srcu, moramo nastojati najprije da se to kraljevstvo udomi

aa) ... u našim obiteljima .

Da naše obitelji nose na sebi pečat Božji i da se u njima živi točno po zapovijedima Božjim.

Svaka je obitelj kršćanska posvećena sakramentom ženidbe. Po tome sakramentu ona je postala Božje svetište, mala Crkva.

Kako je zločin oskvrnuti crkvu, tako je isto zločin oskvrnuti obitelj. Ništa nepodobno ne bi se u našim obiteljima ni smjelo vidjeti, ni čuti, ni govoriti, ni čitati, a još manje činiti.

Na osnivanje obitelji moraju se mlatić i djevojka pripraviti čistim životom. I ne smiju pred vjenčanje vršiti umaknuće, to jest još crkveno nevjenčanu djevojku voditi svojoj kući, tobože da je netko drugi ne ugrabi. Djevojka mora iz roditeljske kuće i sa roditeljskim blagoslovom, čista i na duši i na tijelu, dolaziti na vjenčanje.

Bitno svojstvo kršćanske ženidbe jest nerazrješivost. Ženidbena veza između muža i žene, posvećena Kristovim Sakramentom, ima trajati sve do smrti. Ljubav među mužom i ženom mora biti slična ljubavi među Kristom i Crkvom. Ta ljubav u izvjesnom smislu mora biti veća i od ljubavi djece prema roditeljima, jer stoji pisano u Sv. Pismu: "Zato ostavlja muž oca i mater i prianja za ženu svoju, i budu jedno tijelo"/Post., 2, 24/.

U prijašnja vremena bilo je kod nas nečuveno, naročito na selu, da bi muž ostavio ženu ili žena muža. Danas se nažalost dogadjaju i takvi slučajevi. Neki muževi loše postupaju sa ženama, pa one bježe roditeljima. A neke su žene čudljive i svojeglave, pa izazivaju sukobe, koji radjaju rastavom. To se sve protivi Božjem zakonu. Muževi bi morali imati na pameti, da žena nije sluškinja, a još manje robinja, nego ravноправna drugarica svome mužu, pa stoga s njome treba postupati kao sebi ravnom, sa ljubavlju i poštovanjem. A žene opet ne bi smjele biti previše osjetljive, a još manje svadljive. Ono je pravi kršćanski brak, gdje muž zaboravlja sebe nastojeći usrećiti svoju ženu, a žena opet ne misli na sebe, nego gleda ugoditi mužu u svemu, što je u skladu sa zakonom Božjim. Katkada su i roditelji bračnih drugova krivi, da dodje do loma u braku. Mjesto da stišavaju i strpljivost preporučuju, oni još lijevaju ulje na vatru.. Neka znađu takvi roditelji, da pred Bogom teško grijese, a sreću svoje djece uništavaju.

Bog je ustanovio obitelj da bude rasadnik novoga života. Da se preko nje neprestano pomladjuje ljudsko društvo, a država i Crkva dobivaju nove članove. Muž su i žena suradnici Božji kod stvaranja novih ljudskih bića. Neprocjenjive usluge čine oni ljudskoj zajednici. Ali samo tada, ako kršćanski vrše svoje dužnosti prema prirodnom i prema evandjeoskom zakonu Božjem. A taj zakon traži od roditelja da umjetno ne sprečavaju porod i da djecu koju im Bog dadne, dobro odgoje i sposobe da budu korisni članovi ljudskoga društva. Če se svete dužnosti ogrešuju roditelji, koji protuprirodnim načinom izbjegavaju djecu, da ne bi imali tereta s njima, i da bi mogli udobnije živjeti u raskošu i obilju. Pravi su pak zločinci i grobari svojega naroda oni roditelji, koji rade ono što nijedna životinja ne čini, ubijaju svoj još nerodjeni porod. Ubiti nevina čovjeka, to je Kainov grijeh, koji vapije u nebo za osvetom. A taj grijeh

postaje mnogostruko teži,kad se vrši na još nerodjenom djetetu,koje se ne može braniti niti ikome može zla nanijeti, i još kad to vrše nad njim njegovi roditelji. Nije čudo,da je sv. Crkva udarila takve roditelje kao i sve njihove pomagače najtežom crkvenom kaznom izopćenja ili prokletstva.

bb) ... apostolat u društvu i svijetu.

Kršćani kao narod Božji imaju da budu kvasac,koji će preporoditi društvo i čitav svijet i nadahnuti ih duhom evandjeoskim. Tu je dužnost naglasio na poseban način II Vatikanski Sabor,koji nas svečano uči,da smo primanjem svetoga krštenja i svete potvrde primili na sebe i apostolsku zadaću,da ćemo biti Kristovi svjedoci i svagdje i na svakom mjestu,pred svima ljudima bez obzira na njihov položaj i zanimanje. Svijet se danas sve više udaljuje od Božja i Krista. Nije to bez naše krivnje. Svjedočanstvo,što ga mi dajemo Božjoj stvari,slabo je i blijedō. Zaboravili smo na Kristovu zapovijed,da moramo biti "svijetlo svijeta i sol zemlje"/Mt.,5,15/. Mi ćemo to biti u prvom redu na taj način,da ćemo provoditi uzoran kršćanski život,davati svima dobar primjer,da ljudi "vide dobra djela i hvale Oca na nebesima"/Mt.,5,16/. Na svetoj krizmi mi smo postali nosioci Duha Svetoga,pa ga moramo nositi i medju druge ljudе,da taj Duh svojom vatom i njihova srca zahvati i privede ih Kristu i Njegovu Evandjelu. Već je davno rekao sv. Ivan Zlatousti,da bi cijeli svijet već odavno postao kršćanski,kad bismo mi kršćani živjeli pravim evandjeoskim životom. Stoga tešku odgovornost nameću na sebe pred sudom Božjim oni kršćani,koji ne samo da ne daju ljudima dobra primjera,nego ih još sablažnjuju provodeći nedostojan i grješan život.

Završetak

Nastojmo dakle, braće,dobrim i uzornim kršćanskim životom pred svima ljudima očitovati svoju stvarnu pripadnost narodu Božjem. Poslušajmo riječi,što nam ih u tom pogledu upućuje II Vatikanski Sabor: " Neće svi,koji govore 'Gospodine,Gospodine' unići u kraljevstvo nebesko,nego oni koji vrše volju Oca i koji se odvažno prihvataju apostolskoga posla. Hoće pak nebeski Otač,da u svima ljudima upoznamo i djelotvorno ljubimo Krista brata,kako riječju tako i djelim,pa tako pružamo svjedočanstvo Istini i drugima prenosimo tajnu ljubavi nebeskoga Oca /Pastoralna Konstitucija "Radost i nada"/.

"Stoga sv. Sabor vruće moli u Gospodinu sve kršćane,da se spremno i velikodušno odazovu Kristovu pozivu,koji ih u ovom času usrdnije poziva,te poticaju Duha Svetoga. Posebno neka mladež smatra,da je ovaj poziv njoj upućen,pa neka ga prihvati odvažno i velikodušno. Sam naime Gospodin preko ovoga svestoga Sabora opetovano poziva sve kršćanske svjetovnjake,da se iz dana u dan s njim sve uže povežu,te noseći u sebi Kristove osjećaje pridruže mu se u

njegovu spasonosnom poslanju; njih ponovno šalje Krist u svaki grad i mjesto, kamo sam kani doći/Lk.,10,1/, da raznim oblicima i načinima jednoga apostolata Crkve, koje treba stalno prilagodjivati novim vremenskim potrebama, budu njegovi pomagači uvijek napredujući u djelu Gospodnjem, svjesni, da im trud nije uzalan u Gospodinu"(Cfr. 1 Kor.,15,58)/Dekret o apostolatu svjetovnjaka/.

Radeći tako ispuniti ćemo obveze, koje smo svečano primili na sebe na svetom krštenju i svetoj krizmi, i bit ćemo stvarno, a ne samo po riječi, narod Božji.

Završujem prizivajući Božji blagoslov na sve vas i na vaše obitelji.

Blagoslovio vas svemogući Bog: Otac i Sin i Duh Sveti. Amen.

Mostar, dne 5. ožujka 1967.g.

P e t a r, biskup

Napomena: Poslanicu Crdinarija vjernicima pročitati u svim crkvama biskupije jedne nedjelje uskrsnoga vremena.

Broj: 286/67.

KONCELEBRACIJA NA SVETI/Veliki/ ČETVRTAK

Kao i prošle tako i ove godine prigodom blagoslova i posvete ulja na Sveti Četvrtak bit će koncelebracija, koju će predvoditi Crdinarij, a sudjelovat će svi Dekani, odnosno njihovi delegati s područja cijele biskupije.

Cvim pozivamo sve Dekane da sudjeluju u koncelebraciji sv. mise "Chrismatis" na sveti Četvrtak u 8 sati prije podne u mostarskoj crkvi. U iznimnoj slučaju zbog opravdana razloga mogu Dekani ovlastiti kojeg župnika iz Dekanata da mjesto njih sudjeluju u koncelebraciji s Crdinarijem.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 287/67.

PCZIV NA SJEDNICU SVEĆENIČKOG I PASTORALNOG VIJEĆA

Aktom Crdinarijata br. 1030/66 od 15. prosinca 1966.g. ustanovili smo "ad experimentum" CONCILIIUM PRESBYTERALE i CONCILII PASTORALE za mostarsko-duvanjsku i trebinjsko-mrkanjsku biskupiju.

Cvim pozivamo imenovane i izabrane članove SVEĆENIČKOGA VIJEĆA da dodju u prostorije Crdinarijata na svetu /Veliku/ Srijedu 22. ožujka t.g. u 9 sati prije podne na prvu sjednicu, a članove PASTORALNOGA VIJEĆA da dodju isti dan, 22. ožujka u 15 sati radi sudjelovanja u prvoj sjednici.

Ujedno ovim pozivamo DIJECEZANSKE KONZULTORE da prisustvuju sjednicama jednoga i drugoga vijeća na Veliku Srijedu.

Posebne pozivnice pojedinim članovima neće se slati.

Ukoliko netko od pozvanih predviđa da ne bi mogao prisustvovati sjednici, dužan je pismeno i na vrijeme obavijestiti Crdinarijat.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Petar, biskup

Broj: 288/67.

APOSTOLSKA KONSTITUCIJA "INDULGENTIARUM DOCTRINA"

Vjesnik Djakovačke biskupije, br. 2/67. str. 23-28 objavio je u hrvatskom prijevodu Apostolsku Konstituciju Pape Pavla VI "INDULGENTIARUM DOCTRINA" o reviziji discipline oprosta.

Konstitucija je izdana 1. siječnja t.g., a odredbe o reviziji discipline oprosta u katoličkoj Crkvi stupile su su snagu 1. ožujka o. g.

Budući da svi naši župski uredi redovito dobivaju gore spomenuti Vjesnik Djakovačke biskupije, ovdje ne donosimo teksta Konstitucije u cijelosti, nego samo upozoravamo na neke stvari:

1) Konstitucija u prvom, doktrinalnom dijelu iznosi i potvrđuje tradicionalnu nauku da Crkva ima vlast od Boga podjeljivati potpuni i djelomični oprost vremenitih kazna pred Bogom, oslanjajući se na dokaze uzete iz Sv. Pisma, Tradicije i crkvenoga učiteljstva.
Nauka o oprostima temelji se na dogmi o Crpcinstvu Svetih, na karakteru dobrih djela, koja imaju značaj zasluge i zadovoljštine, te na beskrajnoj i neiscrpivoj vrijednosti "riznice Crkve", u kojoj se nalaze zasluge i zadovoljštine Krista Gospodina, molitve i dobra djela Bl. Dj. Marije i Svih Svetih (usp. Konst. "Indulgentiarum doctrina", II, br. 4-5).

2) U drugom, praktičnom dijelu Konstitucija sadrži 20 odredaba, kojima se preuređuje i pojednostavljuje dosadašnja disciplina oprosta.
Važne su tri promjene:

a) Kod djelomičnog /nepotpunog/ oprosta ukida se ono dodavanje dana i godina kao mjerilo otpuštanja trajanja vremenitih kazna. Odsada će se jednostavno označivati "Djelomični oprost" bez dodavanja određenih dana i godina (P. 4).

Crkva sa svoje strane dodaje djelomičnom oprostu iz "riznice Crkve" onoliko koliko je vjernik svojim djelom već dobio (P. 5).

b) Broj potpunih oprosta znatno se smanjuje. Svaki vjernik može dobiti na dan samo jedanput potpuni oprost (P. 6 - NB. U prijevodu Konstitucije u Vjesniku Dj. biskupije upravo kod ove točke potkrala se tiskarska pogreška, i stoji djelomični, a treba biti: potpuni!). Izuzetak čini smrtni čas (P. 18). Prema tome otpadaju oni dosadašnji oprosti "toties - quoties". Konstitucija nalaže da se što prije preurede priručnici (Enchridion) oprosta, te da se usklade s Konstitucijom privilegiji pojedinih redova, ustanova i sl. (P. 13, 14).

Na dušni dan može se dobiti potpuni oprost u svim crkvama, javnim i polujavnim bogomoljama, koji se može primijeniti samo za duše pokojnih (P. 15). Osim toga u svakoj župskoj crkvi može se dobiti potpuni oprost dva puta na godinu: na porciunkulu (2. VIII) ili u kojoj drugoj zgodi, koju odredi Crdinarij, te na blagdan Zaštitnika župe, odnosno nedjelju prije ili poslije toga, uz pristanak Crdinarija (P. 15). Za naše biskupije ovim se daje taj pristanak!

c) Oprosti koji su bili dani kojoj crkvi ili bogomolji, imaju se preinačiti i uskladiti s gornjim odredbama (P. 15).

Ako se vjernici služe pobožnim predmetima (križevima, krunicama, medaljicama, škapularima), koje su blagoslovili svećenici, dobivaju djelomični oprost, a ako su te predmete blagoslovili Sv. Otac Papa iši Biskup, onda mogu vjernici dobiti potpun oprost na blagdan sv. Apostola Petra i Pavla, uz uvjete o kojima govore P. 7 - 10 i isповijest vjere u bilo kojoj zakonskoj formuli (P. 16,17).

3) Konstitucija naglašava u svjetlu II Vat. Sabora, oslanjajući se naročito na raspravu švicarskoga teologa kard. Journet-a (Theologie des indulgences, Fribourg, 1966), da Crkva ide u prvom redu za pozitivnim ciljem dodjeljujući pojedinim dobrim djelima djelomični ili potpuni oprost, t.j. da potakne vjernike na vršenje tih dobrih djela u prvom redu iz ljubavi, a ne u prvom redu da dobiju oprost od kazne. Važnije je da vršeći odredjena dobra djeopraštaju vremenite kazne.

4) Konstitucija naglašava subjektivni elemenat kod sticanja oprosta. Oprosti od kazna ne dobivaju se kao oprosti grijeha, koji se opraštaju u sakramentima sv. krsta i sv. isповijedi, efikasnim djelovanjem samoga sakramentalnoga znaka. Kod dobivanja oprosta Crkva traži subjektivno raspoloženje. Što je ono bolje i veće, t.j. što je intenzivnija ljubav s kojom vršimo propisano dobro djelo, to će biti veće povrćanje milosti i veći oprost od kazne, pa će onda i rezultat kod djelomičnoga oprosta biti veći, pogotovo kad tomu i Crkva doda iz svoje riznice blaga zasluga Krista Gospodina, Bl. Dj. Marije i Svetaca onoliko, koliko je sam pojedinac svojim dobrim djelom zasluzio pred Bogom oproštenja vremenitih kazna.

5) Ako Crkva drži da je potrebno nešto preinaciti u disciplini cijenila, Ona "popravljujući i ispravljajući zloporabe, uči i zapovijeda da 'upora odobrena' - koja je kršćanskom puku vrlo spasonosna i ugledom svetih saboda su beskorisni, bilo one koji niječu da Crkva ima vlast podjeljivati ih' (Conc. Tridentinum, Decretum de indulgentiis)"/Konstitucija "Indulgentiarum doctrina," br. 8/. "Crkva i danas sve svoje sinove poziva da razmisle i promotre, koliko kršćanskoga društva" /Konst. br. 9/.

Osvrćući se na neke točke iz Apostolske Konstitucije "Indulgentiarum doctrina" pozivamo sve naše dušobrižnike da najprije sami temeljito prouče novu Konstituciju o reviziji discipline oprosta u Katoličkoj Crkvi, te da povremeno i na prikladan način rastumače svojim vjernicima, s nakanom da ih pouče i pridobiju na korisno, no ispravno služenje tim velikim blagom oprosta u našoj svetoj Crkvi.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Peter, biskup

Broj: 289/67.

1900-GODIŠNICA SMRTI APOSTOLSKIH PRVAKA SV. PETRA I PAVLA

Kršćanski se svijet sa sv. Ccem Pavlom VI na čelu spremna da proslavi 1900-godišnjicu mučeničke smrti apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla. Proslava će početi na svetkovinu sv. Petra i Pavla, 29. lipnja t. g., a završit će na 29. lipnja 1968. godine.

Sv. Otac Pavao VI najavio je da će ova jubilarna godina biti "GODINA VJERE". Pojedinosti proslave nisu još objavljenе.

Naš hrvatski narod i sve naše hrvatske biskupije trebaju na poseban i svečan način proslaviti tu značajnu godišnjicu u povijesti sv. Crkve i naše sv. vjere.

Ovim pozivamo sve naše dušobrižnike da unaprijed stvore jedan program proslave toga jubileja u svojoj župi. Možda će biti dobro da na slijedećem koronskom sastanku u dekanatu župnici zajednički stvore jedan program za svoj dekanat.

Dobije li Ordinarijat još neke posebne upute za proslavu jubileja, obavijestit će na vrijeme dušobrižnike.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Peter, biskup

Broj: 290/67.

VANJSKA PROSLAVA PAPINA DANA U BISKUPIJI

Ima se održati na isti način kako je to i prijašnjih godina obavljano; naime u nedjelju 2. srpnja ima se održati prigodna propovijed, a poslije sv. mise TE DEUM s pripadajućim molitvama za Sv. Oca.

U ovoj jubilarnoj godini neka se što svečanije proslavi Papin dan. Vjernike na vrijeme, tjedan dana prije o tome obavijestiti i pozvati ih da u što većem broju sudjeluju kod sv. mise na Papin dan, te da se mole, ne samo na Papin dan, nego i preko godine za blagoslovjen apostolski rad našega Sv. Oca.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Peter, biskup

Broj: 291/67.

S v. k r i z m a u 1 9 6 7 . g.

Ovogodišnji kanonski pohod župa i dijeljenje sv. potvrde trebalo bi obaviti u:

- a) župama trebinjsko-mrkanjske biskupije, osim Klepacu (Dračevo);
- b) župama duvanjskoga dekanata i
- c) nekim župama široko-briješkoga dekanata i eventualno Humac.

Detaljan program javit će se župnicima naknadno, a ovim upozorujemo da se spremanje na sv. potvrdu ne odgadja za posljednji mjesec dana pred krizmu, nego da se već sada sistematski djeca spremaju na primanje toga sakramenta kršćanske punoljetnosti.

Upozorujemo ujedno i na odredbu Ordinarijata o propisanoj dobi za primanje sv. krizme u našoj biskupiji, koja je objavljena pred Božić 1966. g. pod br. 1028/66.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Peter, biskup

Broj: 292/67.

SLUGA BOŽJI ANTUN ĆIRIL STOJAN, Nadbiskup

/Informativni proces za njegovu beatifikaciju /

Biskupski Ordinarijat u Mostaru primio je od Kapitul. Ordinarijata u Olomoucu (Čehoslovačka)- Moravska) dopis od 16. siječnja t.g. br. 7/67., u kojem delegirani sudac od kapitularnog vikara u Olomoucu javlja da je otvoren kanonski informativni proces o glasu svetosti, krepostima i čudesima

sluge Božjega Antuna Ćirila Stojana, nadbiskupa olomoučkoga, koji je umro 29.IX. 1923.g.

Budući da je nadbiskup A.Ć. Stojan bio u prijateljskim vezama s mnogim biskupima iz naših hrvatskih krajeva, delegirani sudac moli da se i u dijecezama naše domovine objavi početak informativnoga procesa, te da se prikupe eventualni spisi, autografi, pisma i sl. sluge Božjega nadbiskupa Stojana i da se do 31. ožujka dostave nadležnim Ordinarijatima, a ovi će proslijediti dalje delegiranom sueu u Olomuc.

Ukoliko bi se nešto našlo u našoj dijecezi, što bi bilo u vezi s informativnim procesom, odnosno što bi se moglo iznijeti protiv vrlina ili protiv uslišanja na zagovor sluge Božjega nadbiskupa Stojana, neka se dostavi ovome Ordinarijatu do konca mjeseca ožujka t. g.

A u Vjesniku Djakovačke biskupije br. 3/67 izaći će opširniji prikaz o životu i radu sluge Božjega nadb. Stojana, napose o njegovim vezama s našim biskupijama i biskupima.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Petar, biskup

Broj: 293/67.

SEDAMDESET-GODIŠNJIĆA SMRTI SLUGE BOŽJEGA PETRA BARBARIĆA

15. travnja o.g. navršava se 70 godina, kad je na veliki četvrtak u nadbiskupskom dječačkom sjemeništu u Travniku 1897.g. umro sin kršne Hercegovine, maturant Petar Barbarić.

Njegovi poznavaoци, profesori i odgojitelji cijenili su mladoga Petra Barbarića za njegova života u sjemeništu kao uzorna, krepasnna, veoma nadrena mladića, koji je pobudjivao velike nade zbog svojih sposobnosti i uzorna života. Poslije njegove smrti glas o njegovu krepsonom životu proširio se daleko izvan zidišta travničkoga sjemeništa i same hrvatske domovine. Prvi je životopis Petra Barbarića napisao 1900 godine o. Antun Puntigam D.I., a kasnije 1936.g. drugo izdanje priredjuje i proširuje o. Miroslav Vanino D.I., koji je preveden na njemački, talijanski, madjarski, slovački. Proведен je pred II svjetski rat dijecezanski informativni proces za beatifikaciju, te spisi se nalaze u Rimu, kod nadležne kongregacije.

Uprava Glasnika Srca Isusova i Marijina priprema prigodom 70-godišnjice smrti sluge Božjega Petra Barbarića skraćeni životopis za mladež. Trebao bi izći iz tiska početkom travnja.

Župnici će preko Glasnika Srca Isusova i Marijina, te Glasa Koncića biti na vrijeme obaviješteni o izdanju skraćenoga životopisa Petra Barbarića. Cvim želimo toplo preporučiti da se taj životopis što više proširi medju naše vjernike, posebno mladež, koja u Petru Barbariću ima svoj uzor u krepsonom i apostolskom životu u mladosti.

Dopuštamo takodjer da nedjelja 16. travnja o.g. bude kao komemorativna nedjelja sluge Božjega Petra Barbarića. Župnici mogu jednu propovijed posvetiti kratkom izlaganju krepsonoga života Petra Barbarića s posebnom nakanom da pozovu mladež, da se ugleda i nasljeđuje životni put kreposti mladića Petra Barbarića.

Preporučimo vjernicima da se u svojim potrebama utječu zagovoru sluge Božjega i da šire poznavanje krepsonoga života Petra Barbarića i tako pripravljaju put njegovoј beatifikaciji u našoj Crkvi.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Petar, biskup

Broj: 294/67.

SVJETSKI MOLITVENI DAN ZA DUHOVNA ZVANJA

Svi Otac Pavao VI svojim pismom na državnog Tajnika 23. siječnja 1964.g. ustamovio je "Svjetski dan molitava za duhovna zvanja", označivši u pismu II nedjelju po Uskrsu - nedjelju Dóbrega Pastira - kao dan koji će ubuduće u Katoličkoj Crkvi biti posvećen molitvama za svećenička i redovnička zvanja, slično kao što je predzadnja nedjelja u listopadu odredjena kao misijska nedjelja. Papa u pismu dodaje da nadležne Kongregacije (za sjemeništa i redovnike) u pojedinostima odrede način proslave toga dana.

U prosincu prošle godine održan je u Rimu prvi medjunarodni sastanak nacionalnih moderatora iz Evrope za duhovna zvanja. U nagovoru učesnicima toga sastanka Sv. je Otac medju ostalim naglasio: "Fatendum sane est, ex omnibus operibus inceptisque, quae nostra aetas postulat ad optatam Ecclesiae renovationem efficiendam; sacrarum vocationum opus, in quo incumbitis, primas quodammodo sibi vindicare partes. Revera vix intellegi potest efficax, stabilis recteque ordinata pastoralis actio, quae sacrorum alumnis praecipuas curas non adhibeat".

Sv. Otac navodi u toj alocuciji rječi Dekreta II Vat. Sabora "Optatam totius" o odgoju svećeničkoga podmlatka i ističe da "...Opus vero fovendarum vocationum fines singularum dioecesum, nationum, familiarum religiosarum atque rituum dilatato corde transcendat oportet ad universalis Ecclesiae necessitates respiciens illis praecipue regionibus auxilium afferat, in quibus ad Domini vineam instantius operarii advocantur...".

U tom Dekreту Sabora, br. 2 stoji: "Fovendarum vocationum officium ad totam christianam communitatem pertinet, quae imprimis vita plene christiana id provehere debet; maxime in id conferunt tum familiae, quae spiritu fidei, caritatis et pietatis animatae, veluti primum seminarium fiunt, tum paroeciae quarum uberem vitam ipsi adolescentes participant... Omnes sacerdotes zelum apostolicum in fovendis vocationibus quam maxime ostendant et propria ipsorum vita humili, operosa, laeto animi peracta, necnon mutua sacerdotali caritate et fraterna operaे consortione, adolescentium animos ad sacerdotium trahant".

Prošle smo godine poslali raspis svim našim župskim uredima br. 446/66. od 31. ožujka 1966.g., u kojem smo dali neke upute kako se ima u našoj dijecezi organizirati i održavati svjetski molitveni dan za duhovna zvanja. Ovim pozivamo sve naše dušobrižnike da gore navedeni raspis Ordinarijata ponovno pročitaju i prema njemu organiziraju proslavu svjetskog molitvenog dana za duhovna zvanja u svojoj župi.

Onome što je tamo rečeno želimo dodati nekoliko praktičnih uputa:

1) Nedjelju dana prije toga, t.j. ove godine 2. travnja župnici neka navijeste svijetu - svojim vjernicima - da je slijedeće nedjelja, t.j. 9. travnja u čitavoj Katol. Crkvi "svjetski molitveni dan za duhovna zvanja", te neka iz pozova da svojim privatnim molitvama, žrtvicama, dobrim djelima sudjeluju u toj velikoj akciji Sv. Crkve, a napose da prisustvuju sv. misi te nedjelje i da je prikazu na tu nakanu Sv. Oca.

2) Na taj dan pripraviti posebno mladež, koja pohadja vjeronauk. Sv. Kongregacija za sjemeništa želi da se u vrijeme priprave na svjetski molitveni dan za duhovna zvanja "fidelibus, praecipue junioribus, doctrina de sacra vocatione apte congruenterque explicetur, Cecumenici Vaticani. II documentis sedule diligenterque consideratis". - Katehetama se pruža zgodna prigoda da održe posebne kateheze o svećeničkom zvanju, napose onima, koji završavaju osmogodišnje školovanje.

3) Na sam dan župnici će održati propovijed o svećeništvu, izlažući "rationes ac fines sacerdotes... ita ut populus Dei ad ferventes pro universae Ecclesiae necessitatibus preces, secundum Summi Pontificis mentem, evocetur" (Upita sv. Kongregacije za sjemeništa).

Sv. Kongregacija upozorava na molitvu, koju je za prvi svjetski molitveni dan za duhovna zvanja sastavio sam Sv. Otac, te preporuča da se moli s vjernicima. Prijevod te molitve naći će župnici u Vjesniku Djakovačke Biskupije br. 4/1965. str. 72. Tamo se nalazi i prijevod radio-poruke Sv. Oca uči I svjetskog molitvenog dana za duhovna zvanja. Ovu radio-poruku župnici mogu iskoristiti u svojim propovijedima na nedjelju Dobrog Pastira, govoreći o svećeništvu.

4) Sv. Kongregacija želi da se u doba priprave na svjetski molitveni dan za duhovna zvanja služe votivne sv. mise "ad sacras vocationes impetrandas" i "diebus quibus a liturgicis normis id permittitur". Za ovo je odobren posebni formular sv. mise. Budući da većina naših župa nema novijega misala, u kojem bi mogli naći formular te zavjetne sv. mise, stoga prilažemo ovom broju Vjesnika formular te mise umnožen na ciklostilu, da bi se njim mogli poslužiti už svjetski molitveni dan za duhovna zvanja. Preporučujemo da bi barem jednom (8. ili 15. travnja) župnici uzeli taj formular mise, dakako intencija ostaje slobodna.

5) Po sebi se razumije da neće ni dušobrižnici ni vjernici svoje molitve, žrtvice i druga dobra djela za duhovna zvanja u Sv. Crkvi, našem narodu i dijecezi ograničiti samo na nedjelju Dobroga Pastira.

6) Ordinarijatu će biti drago, ako pojedini župnici i katehete prema svojim mogućnostima na poseban način organiziraju i proslave svjetski molitveni dan za duhovna zvanja, možda prigodom malom akademijom s djacima, i sl., da što jače potaknu svoje vjernike na suradnju oko probudjivanja duhovnih zvanja. Ukoliko na takav način organiziraju i proslave taj molitveni dan, neka izvještaj pismeno dostave Crdinarijatu za dijecezansku kroniku, odnosno da bi Ordinarijat mogao povremeno o tome izvijestiti i samu Kongregaciju sjemeništa.

Uputa sv. Kongregacije završava: "Pro certo habemus digna opportunaque huius 'Diei mundialis' celebratione, egregiam operam nos Ecclesiae esse praebituros, non modo sacras a Deo vocationes invocantes, sed et sacerdotibus eorumque in sacro ministerio sociis divini munera conscientiam revocantes, omniumque fidelium animos ad apostolicae cooperationis officium excitantes".

Budimo uvjereni, braćo svećenici, da odazivajući se pozivu Vrhovnoga Svećenika u pogledu proslave svjetskog molitvenoga dana za duhovna zvanja radi i sudjelujemo u velikoj obnovi Crkve, koju je započeo II Vatikanski Sabor, te se pouzdano nadamo, da će dobiti Bog, "Gospodar žetve", obilno blagosloviti naš napor i molitve za duhovna zvanja u našoj dijecezi, u našem hrvatskom narodu i u čitavom kršćanskom svijetu.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Petar, biskup

Broj: 295/67.

JURISDIKCIJALNI I TRIENALNI ISPITI

Jurisdikcionalni ispiti održati će se ove godine 11. listopada u prostorijama franjevačkoga samostana u Mostaru u 9 sati prije podne, a trienalni ispiti 10. studenoga t.g. u 9 sati prije podne u prostorijama biskupskoga Crdinarijata u Mostaru.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Petar, biskup

Broj: 296/67.

**PRIMANJE NOVIH KANDIDATA U SJEMENIŠTE I BRIGA ŽUPNIKA
ZA SJEMENIŠTARCE PREKO PRAZNIKA**

Konac će školske godine dušobrižniku i kateheti donijeti radost, ako mogne kojega svojega mladića i djaka preporučiti i uputiti višoj crkvenoj vlasti, da ga primi u sjemenište za spremanje na svećeništvo.

Po sebi se razumije, župnik ne će čekati da se netko javi, nego će i sam nastojati, da se netko javi za sjemenište. Ne samo da će o tome govoriti na onaj svjetski molitveni dan za duhovna zvanja, nego on će u svibnju i lipnju pred konac školske godine o tome još posebno progovoriti svojim župljanima. U tome može se poslužiti i onom okružnicom Biskupa - Ordinarija vjernicima o svećeničkim zvanjima, koja se nalazi u uskrsnom broju "Obavijesti i naredbe Bisk. Crdinarijata u Mostaru" za Uskrs 1964.g. pod br. 313/64. -

Oni mladići koji žele stupiti u sjemenište kao pripravnici svećeničkoga staleža trebaju nakon svršetka školske godine podnijeti vlastoručno napisanu molbu preko svoga župskoga ureda.

Uz molbu treba priložiti: 1) krsni list od župnika s ubilježbom datuma primitka sv. krizme; 2) rodni list od državnog matičara; 3) svjedodžbu (ili prepis, ovjerovljen od župnika) o svršenom osmogodišnjem školovanju; 4) liječničko uvjerenje i 5) pismenu izjavu roditelja, da su sporazumni da im sin ide u sjemenište, te da će doprinositi redovito za njegovo uzdržavanje u sjemeništu.

Župnik je dužan savjesno i iscrpno izvijestiti o svim pitanjima, koja mogu što bolje osvijetliti pitanje zvanja kod kandidata, te njegove fizičke, psihičke, intelektualne i moralne prikladnosti za duhovni stalež. Ovdje ponavljamo ona pitanja, koja je jednom Ordinarijat poslao svim župskim uredima svojim raspisom br. 261/63, a na koja župnik treba u svojem izvještaju pojedinačno odgovoriti:

I) O obitelji kandidata: 1) Da li su roditelji čestitog, moralnog života? 2) Kako vrše svoje kršćanske dužnosti? 3) Koliko djece zajedno s kandidatom imaju? 4) Očeve zanimanje? 5) Da li je majka pobožna? 6) Kakav glas uživaju roditelji medju vjernicima? 7) Da li je tko u rodu kandidatovu bio duševno bolestan ili bolovao od koje nasljedne bolesti? 8) Napomene župnika.

II) O kandidatu: 1) Da li je zakonito dijete? 2) Otkada pokazuje želju za sjemeništem i svećeničkim zvanjem? 3) Da li je ta želja nikla u njemu samome, ili je pod sugestijom roditelja, rođaka ili nekoga drugoga? 4) Da li je ta želja odgajana posebnom brigom prema propisu kan. 1353.? 5) Da li je kandidat vidljivo sklon pobožnosti? 6) Kako često pristupa sakramentima Ispovijedi i sv. Pricesti? 7) Da li je redovito i marljivo polazio na kršćanski nauk i isticao se revnošću pred drugima? 8) Da li se klonio grešnih prigoda? 9) Da li je stalno boravio u obitelji, ili je bio gdje drugdje? 10) Napomene župnika.

U nastojanju oko duhovnih zvanja u župi dušobrižnik će s velikom korišću posegnuti za onim nizom članaka, koji su objavljeni u Vjesniku Djakovačke Biskupije tokom god. 1962. pod naslovom "Djelo nad djelima", dok ne dobije hrvatski prijevod Dekreta II Vat. Sabora "Optatam totius" o odgoju svećeničkoga podmlatka. Upozorujemo takodjer na Apostolsko Pismo Pape Pavla VI prigodom 400-godišnjice odluke Tridentinskoga Sabora o osnivanju sjemeništa -objavljeni u prijevodu u Vj. Dj. Biskupije br. 12/1963.g. str. 191- 197.

Molbe kandidata za sjemenište s prilozima treba što prije po svršetku školske godine dostaviti Crdinarijatu, najkasnije do 20. srpnja, da bi se na vrijeme moglo rasporediti kandidate u razna sjemeništa.

Svršetkom školske godine župniku dolazi nova briga za sjemeništarce iz njegove župe, koji se vraćaju k svojim roditeljima na praznike.

Župnik im mora na neki način nadomjestiti njihove sjemenišne poglavare, napose duhovnika i isповједnika.

Velika je odgovornost na župniku preko praznika u pogledu očuvanja zvanja sjemeništaraca, da ne bi ono, što su poglavari i odgojitelji s toliko brige, truda i ljubavi gradili tokom školske godine u duši svećeničkoga kandidata, nebrigom župnika ili utjecajem okoline sve propalo ili osjetno uzdrmano.

Stoga ovim pozivamo župnike, u čije župe dolaze sjemeništarci iz raznih sjemeništa, da budno paze na njih preko praznika. Neka im omoguće na najprikladniji način vršenje duhovnih vježbi, napose sudjelovanja kod svete mise. Neka ih na zgodan i taktičan način privikavaju na to da im pomažu u raznim crkvenim i liturgijskim proslavama, kao na pr. kod prve sv. pričesti, sv. krizme, proslave patrona, i sl.

Posebno preporučujemo da bi se sjemeništarci obližnjih župa sastajali izmjenično kod pojedinih župnika na povremenu duhovnu obnovu.

Župnici će nastojati da sjemeništarci ne idu iz župe bez njihova znanja. Župnici neka vode nadzor nad životom sjemeništaraca preko praznika i o tome na početku nove godine izvijeste savjesno njihove sjemenišne poglavare, bez obzira da li to pojedina sjemeništa traže ili ne. Ako smatraju potrebnim, mogu o vladanju sjemeništaraca izvijestiti Ordinarijat, odnosno Starješinstvo Reda, kojemu pripadaju sjemeništarci.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Petar, biskup

Broj: 297/67.

PITANJA ZA JESENSKI KORONSKI SASTANAK 1967. GOD.

Sastanak se otvara kao i obično: zazivom DUHA SVETOGA.

Pitanja za koronska raspravljanja:

- 1) Svećenički celibat sa historijskog, dogmatskog, pastoralnog i i ascetskog gledišta.
- 2) Pastoralni postupak dušobrižnika prema radnicima, koji odlaze na rad u inozemstvo i samo se o Božiću vraćaju na kraći rok svojim obiteljima.

U vezi koronskih sastanaka i pismenog obradjivanja predloženih tema upozoravamo svećenike, da redovito zadana pitanja pismeno obrade i preko Dekana dostave Crdinarijatu. Zapaža se naime u zadnje vrijeme veći broj mlađih svećenika u pastvi ne izradjuje pismo teme, ili barem Crdinarijat ne prima njihove obradbe predloženih tema, odnosno kazusa.

Dekani su dužni svojim područnim svećenicima saopćiti koji su obavezni pismo obradjivati predložene kazuse i teme, te voditi računa da to dušobrižnici obrade i njima predadnu. Ako svećenici na koroni nekoga župnika izaberu zapisničarom, ne znači da on - ako je dužan po općim propisima u dijekesi - ne mora Dekanu predati radnje, odnosno uopće obradjivati teme. Pa i oni, koji su otsutni s korone zbog opravdana razloga dužni su Dekanu predati pismo obradjene teme odnosno rješenje predloženih kazusa.

Bržimo da bi bilo neugodno svećenicima, kojih se ovo tiče, da jednom Crdinarijat bude prisiljen u dijecezanskom vjesniku staviti njihova imena uz napomenu, da nisu dostavili pismenu obradbu kazusa, koji su se pretresali na koronskom sastanku.

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Petar, biskup

Broj: 298/67.

O b a v i j e s t i - d i j e c e z a n s k a k r o n i k a

1) Odgovor državnoga Tajništva na Božićnu čestitku Ordinarija
Sv. Ocu.

Segreteria di Stato
di Sua Santità

N. 83650

Dal Vaticano, 22. Decembris 1966.

Exc.me ac Rev.me Domine,

Grato fungor officio tibi significandi Augustum Pontificem perquam accepta iucundaque habuisse humanissima laetitiae ae prosperitatis omnia, quae officiosis missis litteris, omni cum obsequio Ipsi exhibuisti, apropinquantibus nataliciis gaudiis Servatoris nostri Dei, et novo illucescente anno.

Dum de egregio reverentiae amorisque testimonio debitam persolvit grates ac praesertim de precibus, quibus contendis apostolici munera pondus, quo Ipse tantopere gravatur, levius efficere, Beatissimus Pater horum in vicem flagrantia tibi reddit vota atque caelestium gratiarum copiam a divino Infante exoptat.

Superni autem auxili solaciique pignus Suaeque propensae voluntatis testem Christi Vicarius Apostolicam Benedictionem tibi atque universo gregi, cuius saluti sedulus prospicis, per amanter dilargitur.

Interea, summa cum aestimatione me profiteri gaudeo

Excellentiae Tuae addictissimum
H. J. Card. Cicognani

Exc.mo ac Rev.mo Domino
D.no PETRO ĆULE
Episcopo Mandetriensi

2) PISANJE CRKVENIH MATICA

U zadnje vrijeme sve više upotrebljavaju tzv. kemijske olovke za pisanje. Neki župnici tim pisaćim sredstvima pišu dopise Ordinarijatu, a drugi čak i prepise matica. Možda neki tim kemijskim olovkama vode i glavne matične knjige.

Po do sad stečenom iskustvu i izjavama stručnih lica, dokumenat napisan kemijskom olovkom veoma je kratko vrijeme čitljiv.

Stoga upozoravamo naše župnike, da u službenim dopisima i upisima što manje upotrebljavaju tzv. kemijske olovke.

Najbolje bi bilo pisati maticice i parice tušom, kao što to čine neki župnici, na pr. don Aleksandar Boras, don Jakov Bagarić.

Neki su Ordinarijati propisali da se matične knjige i parice imaju voditi tzv. DOKUMENT-TINTCM, koja je daleko veće trajnosti nego li i ona tinta, koja se kupuje za obična nalivpera, a daleko trajnija od kemijske olovke. Tu se dokument-tintu može dobiti u knjižarama po oko 480 st. din. flaša od 1/2 litra, ili se može naručiti od: Kemijkska industrija KARBON, Zagreb.

Cvim preporučamo svim župnicima da nabave tu tintu za svoje urede i njome vode svoje matične knjige i ispisuju prepise matica za Ordinarijat.

3) STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O DUHOVNOM STANJU ŽUPE

O Uskrsu prošle godine Crdinarijat je razaslao svim župskim uređima formulare "IZVJEŠTAJ O PASTORALNIM PRILIKAMA U ŽUPI" s tim da ih koncem godine popune i uz prepise matica dostave Crdinarijatu, na temelju kojih bi onda Crdinarijat mogao sastaviti potrebnii izvještaj Sv. Stolici. Neki su župnici stvar ozbiljno shvatili i savjesno, po mogućnosti točno i vjerno ispunili sve navedene rubrike u formularu. Neki su pak samo općenito, apróksimativno, opisno odgovarali na neka, upravo veoma važna pitanja, kao na pr. broj vjernika u župi, broj nedjeljnih posjetnika sv. mise i broj uskrsnih sv. pričesti.

U formularu bilo je stavljano kod rubrike: Broj prisutnih kod sv. mise I.....II..... Ctraga je bila dodana jedna uputa pod br. 2). Neki tu uputu nisu ni pročitali, nego su ono "I....II...." shvatili kao da se radi o posjeti vjernika na ranoj i pućkoj sv. misi, ili gdje se sv. misa drži u filijali: broj vjernika u župskoj crkvi i filijali. A trebalo je u rubriku upisati broj posjetnika svih misa u župi dva puta godišnje. Naime u bilješci otvara preporučeno je da se dva puta godišnje prebroje prisutni kod sv. misa. Ako bi župnik kroz 3 - 5 godina savjesno i revno brojio prisutne kod sv. misa u razno doba proljeća i jeseni, onda bi mogao steći jedan bolji i potpuniji uvid u posjet vjernika sv. misi, ako bi dakako znao, koliko ima u župi vjernika i koliko otpri-like obveznika za sv. misu. Župnik bi još bolji uvid dobio, ako bi brojenje bilo klasificirano po staležima i godinama starosti.

Cvdje prilažemo iste formulare za ovu tekuću, 1967. godinu. Prilaže-mo svakom župskom uredu po dva primjerka, da jedan župnik zadrži za svoj ured, a drugi dostavi Crdinarijatu.

Crdinarijatu će biti drago, ako župnici u pogledu pojedinih rubri-ka dostave korisne primjedbe i prijedloge. A materijal za priložene formulare neka prikupljaju tokom godine i početkom nove godine dostave Crdinarijatu.

4) Sudjelovanje Crdinarija u proslavi sv. Vlahe u Dubrovniku.

Na poziv kapitularnog vikara dubrovačke biskupije Msgra Don Luke Antunovića naš je Crdinarij na sam blagdan sv. Vlahe 3. veljače u 8.30 min. izjutra imao pontifikalnu sv. misu u crkvi sv. Vlahe uz prigodnu propovijed. Iza toga asistirao je kod pontifikalne sv. mise u katedrali, koju je služio splitsko-makarski biskup, Dr. Franjo Franić.

Na dan vanjske proslave zaštitnika Dubrovnika, u nedjelju 5. velja-če naš je Biskup imao svećani pontifikal u deset sati u katedrali uz propovijed. Poslije sv. mise vodio je tradicionalnu procesiju sa relikvijama sv. Vlahe po gradu.

Prigodom trodnevnoga boravka u Dubrovniku Crdinarij je boravio u biskupskom sjemeništu i razgovarao sa sjemeništarcima naše biskupije, koji se nalaze u tom sjemeništu.

5) Posjet Trebinju i pravoslavnom manastiru Duži k/Trebinja.

U subotu, dne 4. veljače poslije podne posjetio je naš Crdinarij u društvu splitskoga Biskupa i biskupa Msgra Ive Gugića, te Msgra Čede dr. Čekade Trebinje i obašao Sestre Milosrdnice, koje rade u mjesnom medicinskom centru. Dok je naš Crdinarij služio sv. misu i održao kratki nagovor Sestrama, dotle su drugi gosti razgledali Trebinje. Najprije su posjetili mjesnu katoličku crkvu, zatim pravoslavnu crkvu. Mjesni pravoslavni paroh pozvao je goste na crnu kafu u svoj privatni stan. Poslije toga svi su otišli u bolnicu, stan Sestara i tu se zadržali kratko vrijeme.

Na povratku u Dubrovnik posjetili su Biskupi pravoslavni manastir Duži, u kojem se nalazi desetak kaludjerica. Biskupe je pratilo pravoslavni paroh iz Trebinja i o. Franjo Mrak, D.I., koji redovito administrira Trebinje.

U manastiru visoke je goste dočekala Majka Igumanica, a zvana su s manastirske crkve svećano zvohila. Gosti su najprije posjetili manastirsku crkvu, a po tom se svratili u manastirs-ki konak.

Sestre Kaludjerice, ugodno iznenadjene ovim posjetom katoličkih Biskupa, počastile se goste prema svojem manastirskom običaju, te otpjevale su nekoliko nabožnih pjesama. Biskupi su se interesirali za pojedinosti njihova života u manastiru. Na odlasku ponovno su zvona s niskog tornja crkve svečanom zvonjavom ispratila visoke goste.

6) Biskup na proslavi početka Nove Godine u Stocu.

U Stocu od davnine okuplja se katolički narod u većem broju na Novu Godinu. Stoga je župnik nastojao prošlih godina da za taj dan dobije pomoć sa strane kojeg svećenika, kako bi mogao što ljepše organizirati proslavu početka Nove Godine. Ove godine trebao je župniku pomoći prošlogodišnji mlađomisnik vlč. gosp. don Pavao Filipović. Ali zbog iznenadne bolesti nije mlađomisnik mogao doći iz Zagreba u Stolac. Stoga je odlučio sam Ordinarij poći u Stolac, na malo i ugodno iznenadjenje župnika, da mu pomogne u proslavi Nove Godine.

Prije sv. mise pozdravili su prisutne vjernike i čestitali im Novu Godinu skladnim i dobro uvježbanim recitacijama i pjesmama djaci koji pohađaju vjerouauk. Pod sv. misom Ordinarij je održao prigodnu propovijed i time oslobođio župnika, da može slobodno voditi pjevanje i recitiranje vjernika pod sv. misom.

Poslije podne Ordinarij se vratio u Mostar.

7) Blagdan sv. Obitelji u samostanu Časnih Sestara u Bijelom Polju.

Po običaju i ove godine Ordinarij je na blagdan sv. Obitelji, 8. siječnja posjetio samostansku obitelj Školskih Sestara III Reda sv. Franje u Bijelom Polju, koja taj dan slavi svoj glavni godišnji blagdan, te otslužio tihu sv. misu i održao prigodnu propovijed. Poslije kraćeg zadržavanja zbog lošeg vremena Biskup se je vratio u Mostar.

8) Pučke misije održane su od 28. siječnja do 6. veljače t. g. u župi GRADNIĆI, Brotnjo. Misije su upriličene uz blagdan zaštitnika župe sv. Blaža, a i u vrijeme zimskih praznika djaka. Misije su vodili domaći svećenici: pošt. oo. fra Jerko Karagić, fra Umberto Lončar i fra Grga Martić. Za vrijeme sv. misija podijeljeno je oko 1990 sv. pričesti. Odaziv je župljana na sv. misijske propovijedi bio veoma dobar. Na župniku leži odgovornost da zapaljeni misijski žar podržava i raspiruje.

9) Posjet Crdinarija saveznoj Komisiji za vjerska pitanja.

Na 22. veljače posjetio je Ordinarij sa beogradskim nadbiskupom Dr. Gabrijelom Bukatko saveznu Komisiju za vjerska pitanja u Beogradu, prvenstveno u stvari gradnje katedralne crkve u Mostaru. Na 24. veljače Ordinarij je osobno čestitao imendan preuzv. gosp. Matiši Zvekanoviću. Sudjelovao je na 25. veljače dočeku Papina Delegata Msgra Maria Cagne na subotičkoj željezničkoj postaji i na misi Papina Delegata u subotničkoj stolnici u nedjelju 26. veljače. Za vrijeme boravka u Subotici Ordinarij je na 25. II držao sv. misu s prigodnim nagовором tamošnjim sjemeništarcima, a u nedjelju 26.II u 6 sati izjutra sv. misu i propovijed u katedrali.

10) Promocija na bogoslovskom fakultetu u Zagrebu.

Dne 11. veljače t. g. promoviran je za doktora teologije R.D. Don Marko Perić, tajnik biskupskoga Ordinarijata, nakon što je u prosincu prošle godine uspješno položio usmeni ispit i obranio radnju pod naslovom: "Deproletarizacija radništva po načelima kršćansko-socijalne nauke".

Broj: 299/67.

USKRSNA ČESTITKA ORDINARIJA

Dragi vjernici!

Tri dana zvona sa zvonika naših crkava nisu davala glasa od sebe.

Ona su tagovala za raspetim i ubijenim Kristom. Ali danas su ta zvona veselo zabrujala noseći preko brda i dolina radosnu vijest o Kristovu uskrsnuću od mrtvih.

I mi se danas svi veselimo Isusovu uskrsnuću. Pobjeda Isusova i naša je pobjeda. Jer Isus, kao što je umro radi nas, tako je takodjer i uskrsnuo radi nas. Umro je, da u svom grobu pokopa sve naše grijeha, a uskrsnuo je, da našim dušama donese novi život božanske milosti.

Budimo zahvalni Isusu za sve što je za nas učinio. Što nas je svojom smrću oslobođio najstrašnjega neprijatelja - grijeha, a svojim uskrsnućem otvorio nam put u vječni život.

Uskrsnuvši sa uskrslim Isusom na novi život čuvajmo taj život milosti u svojim dušama kao svoje najveće blago.

Naš dar, koji ćemo danas u znak zahvalnosti pružiti uskrslom Isusu neka bude čvrsta i postojana volja, da ćemo ubuduće vjerno stupati stopama Kristovim, uklanjati se grijehu i njegovim lažnim obećanjima, pa tražiti besmrtna dobra, koja nam je uskrsli Isus donio i koja jedino mogu usrećiti naša srca.

U to ime ja vam svima od srca želim sretan Uskrs šaljući vam uz čestitku ujedno i svoj natpastirski blagoslov!

Mostar, dne 6. ožujka 1967.

+ Petar, biskup

Napomena: Čestitku Ordinarija pročitati vjernicima s oltara na pučkoj sv. misi na blagdan Uskrsa!